

Záznam z 10. zasadnutia Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie

18. decembra 2012, od 10:00 hod.,

kinosála Slovenského hydrometeorologického ústavu, Jeséniova 17, Bratislava

Podpredseda Monitorovacieho výboru pre Operačný program Životné prostredie (ďalej aj „MV pre OP ŽP“) p. Martin Húska, generálny riaditeľ sekcie environmentálnych programov a projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky privítal všetkých zúčastnených členov MV pre OP ŽP, osobitne zástupcov Európskej komisie (ďalej len „EK“), menovite za Directorate General for Regional Policy p. Christophera Todda a p. Andreu Hlavatú.

Následne p. Húska ospravedlnil neúčast' predsedu MV pre OP ŽP, ministra životného prostredia Petra Žigu, ktorý sa na 10. zasadnutí MV pre OP ŽP nemohol zúčastniť z dôvodu kolízie tohto zasadnutia s jeho ďalšími pracovnými povinnosťami spojenými s pracovným rokovaním Rady vlády SR pre partnerskú dohodu.

Ďalej p. Húska uviedol, že vzhľadom na neprítomnosť predsedu bude v súlade s ustanovením čl. 5 ods. 2 štatútu na 8. zasadnutí MV pre OP ŽP vykonávať funkciu predsedu v rozsahu všetkých jeho úloh vyplývajúcich mu zo štatútu a rokovacieho poriadku.

Podpredseda následne informoval o zmenách v zozname členov monitorovacieho výboru. Od posledného zasadnutia monitorovacieho výboru dňa 14. júna 2012 došlo k nasledovným zmenám:

- a) za Environmentálny fond bol vymenovaný pán Branislav Valovič;
- b) za Bratislavský samosprávny kraj bol vymenovaný pán Stanislav Bruna;
- c) za Prešovský samosprávny kraj bol vymenovaný pán Jaroslav Lizák.

Následne podpredseda overil uznášanú schopnosť MV. Prítomných bolo 20 členov z celkového počtu 30 členov, t.j. aspoň dve tretiny všetkých jeho členov. Pre prijatie rozhodnutia preto bolo potrebných 11 hlasov.

Podpredseda informoval, že program zasadnutia bol členom v súlade s rokovacím poriadkom monitorovacieho výboru zaslaný písomne, ako aj v elektronickej forme spolu s podkladmi k jednotlivým bodom. Podpredseda požiadal prítomných členov MV o návrhy a pripomienky k programu 10. zasadnutia. K programu neboli vznesené žiadne pripomienky, takže program zasadnutia bol schválený.

Ešte v rámci úvodu rokovania vzhľadom na závery posledného zasadnutia monitorovacieho výboru a v súlade s čl. 7 ods. 3 Rokovacieho poriadku monitorovacieho výboru podpredseda MV pre OPŽP navrhol za overovateľa záznamu priamo spomedzi prítomných členov zvoliť p. Branislava Valoviča, zástupcu Environmentálneho fondu.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 21

Za: 21

Proti: 0

Zdržal sa hlasovania: 0

Záver: Za overovateľa bol schválený p. Valovič.

BOD 2. Návrh revízie OP ŽP verzia 4.0

Podpredseda prešiel k bodu 2. programu a odovzdal slovo p. Hruškovej, riaditeľke odboru riadenia programov.

P. Hrušková oboznámila prítomných s dôvodmi, na základe ktorých bolo možné vykonať revíziu OP, pričom tie sú stanovené aj v čl. 33 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v platnom znení (všeobecné nariadenie),:

- Závery posúdenia aktuálneho stavu implementácie OP ŽP (k 30. 9. 2012), ktoré bolo predmetom operatívneho interného hodnotenia OP ŽP vykonaného v súlade s čl. 48 ods. 3 všeobecného nariadenia (čl. 33 ods.1 písm. c) všeobecného nariadenia).
- Ťažkosti s implementáciou OP ŽP (prioritná os 4) (čl. 33 ods.1 písm. d) všeobecného nariadenia), kde bola identifikovaná potreba realokácie finančných prostriedkov Kohézneho fondu z prioritnej osi 4 do prioritnej osi 1.
- Ďalšie dôvody sa vzťahovali k zmenám, ktoré boli schválené predchádzajúcimi zasadnutiami MV pre OPŽP, napr. potreba zohľadnenia dôležitých zmien v národných prioritách - vo vzťahu k vyňatiu finančných prostriedkov OP ŽP z realizácie iniciatívy JEREMIE (čl. 33 ods.1 písm. b) všeobecného nariadenia).

P. Hrušková ďalej oboznámila s cieľmi navrhovanej revízie, ktorými sú:

1. Eliminovať problém s reálnou využiteľnosťou a teda možným nedočerpaním alokovaných prostriedkov v rámci operačného cieľa 4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane jej odstraňovania v rámci prioritnej osi 4 Odpadové hospodárstvo (predovšetkým v dôsledku oneskoreného prijatia zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže, ako aj vzhľadom na potrebu dôsledného dodržiavania princípu „znečisťovateľ platí“ a rešpektovania pravidiel štátnej pomoci);
2. Zmierniť deficit disponibilných verejných zdrojov na plnenie záväzkov v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd, ktoré SR vyplývajú z prechodných období stanovených vo vzťahu k implementácii smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v platnom znení v Zmluve o pristúpení SR k Európskej únii a tým zmierniť možné negatívne dopady finančných sankcií zo strany EÚ voči SR za prípadné nesplnenie uvedených záväzkov;
3. Zapracovať zmeny, ktoré už boli schválené MV pre OP ŽP v období od ostatnej revízie OP ŽP na verziu 3.0, avšak vzhľadom na ich charakter (tzv. neurgentné zmeny) si nevyžadovali predloženie návrhu revízie OP ŽP na EK.

Následne p. Hrušková oboznámila prítomných so závermi zisťovacieho konania k revízii OPŽP. Revízia OP ŽP na verziu 4.0, ako zmena strategického dokumentu, bola predmetom zisťovacieho konania podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Oznámenie v rámci zisťovacieho konania od 20.11.2012 zverejnené na internetových stránkach MŽP SR www.enviro.gov.sk, operačného programu www.opzp.sk a Enviroportálu <http://www.enviroportal.sk>, ako aj v celoslovenskom hromadnom informačnom prostriedku - denníku celoštátneho charakteru (SME zo dňa 20.11.2012) formou platenej inzercie spoločne s uvedením odkazov na internetové stránky a kontaktov pre zasielanie stanovísk. Na

základe posúdenia zmien navrhovaných v rámci revízie OP ŽP na verziu 4.0 z hľadiska ich predpokladaných vplyvov na životné prostredie podľa zákona a kritérií v Prílohe II smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie v platnom znení bolo vydané rozhodnutie MŽP SR č. 64309/2012, 8549/2012-5.1; 5944/2012-3.4/pl zo 14.12.2012, v zmysle ktorého navrhovaná zmena OP ŽP na verziu 4.0 nepodlieha ďalšiemu posudzovaniu podľa zákona. Predpokladaný celkový dopad uvedenej revízie OP ŽP na životné prostredie nie je negatívny, skôr pozitívny. Na MŽP SR boli v rámci zisťovacieho konania doručené 4 stanoviská, pričom 2 (BSK, Envirofond) obsahovali len súhlas s navrhovanou revíziou a 2 stanoviská obsahovali len formálne úpravy v texte návrhu (MDVRR SR, MF SR), pričom pripomienky boli zohľadnené.

Ďalej p. Hrušková informovala o konkrétnych navrhovaných úpravách OP ŽP na verziu 4.0, ktorými sú:

- najdôležitejšou je realokácia prostriedkov Kohézneho fondu v sume 83 140 000 EUR (a k tomu prislúchajúceho spolufinancovania z národných verejných zdrojov vo výške 15%, t.j. 14 671 764 EUR) z PO 4 Odpadové hospodárstvo do PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, a to na aktivity odvádzania a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ;
- úpravy indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci podľa prioritnej témy (z HT 44 Hospodárenie s domácim a priemyselným odpadom - 29 069 900 EUR, HT 50 Ozdravovanie priemyselných lokalít - 54 070 100 EUR a v rámci PO1 z HT 45 Hospodárenie s vodou a jej distribúcia – 26 789 901 EUR a HT 54 Iné opatrenia – 3 347 598 EUR do HT 46 Odpadová voda);
- úpravy indikatívneho rozdelenia príspevku z fondov do kategórií pomoci podľa podporovaného územia;
- úpravy indikatívneho rozdelenia alokácií z fondov EÚ na regionálnej úrovni (NUTS II);
- úpravy ukazovateľov v rámci PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd a PO 4 Odpadové hospodárstvo;

a aktualizácia niektorých údajov v analytickej časti operačného programu súvisiacich s realokáciou.

V poslednom bode p. Hrušková informovala o úpravách OP ŽP, ktoré už boli MV pre OP ŽP schválené, avšak vzhľadom na skutočnosť, že išlo o neurgentné zmeny, boli do OP ŽP zapracované až v revízii na verziu 4.0.

Podpredseda požiadal prítomných o pripomienky k navrhovaným zmenám.

P. Todd poďakoval za prezentáciu. Ako vždy pri revíziách OP budú musieť tieto zmeny posúdiť aj s ostatnými kolegami, najmä s DG ENVIRO. Jeho pripomienka sa týkala prvého bodu realokácie približne 84 mil. Eur do PO 1 Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, a to na aktivity odvádzania a čistenie komunálnych odpadových vôd. Vodnému sektoru, ako prioritnému sektoru je vyčlenená už teraz veľmi vysoká finančná čiastka cca 1 mld. Eur. V prvom rade by bolo potrebné uvedomiť si, že zdroje EÚ sú len doplnkové zdroje a nemajú nahrádzať financovanie z národných, či iných zdrojov do infraštruktúry životného prostredia. Čo sa týka návrhu realokácie, približne 54 mil. Eur z oblasti záťaží na životné prostredie na odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd, vymenované dôvody, ku ktorým patria neskoré prijatie právneho rámca o záťažiach, ako aj počet vytipovaných vhodných lokalít a princíp „znečisťovateľ platí“, ako aj neexistencia schémy štátnej pomoci v tejto oblasti, vníma ako skutočne veľmi rozumné argumenty, no návrh bude ešte posudzovaný dôkladnejšie na úrovni EK. Avšak menej je Komisia presvedčená argumenty ďalších navrhovaných realokácií, najmä z oblasti zhodnocovania odpadu, nakladania s nebezpečným odpadom, uzatvárania a rekultivácie

skládok ako aj presunu z pitnej vody. V oblasti odpadového hospodárstva je potenciál záujmu o takéto projekty veľmi vysoký, na druhej strane pitnú vodu považujú za prioritu a zároveň si uvedomujú, že už v rámci predchádzajúcej realokácie bola alokácia na pitnú vodu znížená, preto ďalšie znižovanie rozpočtu v tejto oblasti je veľmi citlivou otázkou a táto zmena bude prehodnocovaná EK veľmi dôsledne.

P. Hlavatá pridala pripomienky technického charakteru. Poukázala, že sa mení indikátor množstvo vyseparovaných komunálnych odpadov, ktorý sa znižuje na 93 tis. ton/rok, avšak z cieľa 4.1 sa alokácia na dosiahnutie tohto indikátora neznižuje a navyše podľa zazmluvnených projektov sa už teraz dokazuje, že sa dosiahne úroveň 97 tis. ton/rok vyseparovaných komunálnych odpadov. Preto otázkou je, či nemôže byť ponechaná pôvodná cieľová hodnota. Zároveň p. Hlavatá informovala o seminári, ktorý sa konal 6.11.2012 v Bratislava, a bol organizovaný DG ENVIRO pre oblasť odpadového hospodárstva. Oblasť odpadového hospodárstva sa na Slovensku považuje za zaostávajúcu a Slovensko patrí medzi 10 najhoršie hodnotených členských krajín EÚ v oblasti realizácie separácie odpadu. Z toho dôvodu musia byť pri posudzovaní predkladaných návrhov opatrení najmä v súvislosti s navrhovanou realokáciou v oblasti odpadového hospodárstva, keďže o tieto projekty je aj veľmi vysoký záujem zo strany žiadateľov. Taktiež informovala o pripomienke ohľadom redukcie indikátora počtu environmentálnych záťaží zo 120 na 23, t.j. takmer o 80% a v tomto porovnaní neprimeranej redukcie výšky alokácie. Ohľadom navrhovanej redukcie indikátora počtu pripojených obyvateľov k vodovodom s pitnou vodou (z 18 tis. na 15 tis.), ktorú považujú za prioritu, a keďže podľa už nakontrahovaných projektov sa indikuje napojenie až 50 tis. obyvateľov, nevidia dôvod na znižovanie tohto indikátora. Upozornila tiež na chybu v texte pri realokácii v rámci PO 6 z prioritnej témy 86 do 85, ktorá je ale v dokumente uvedená opačne. Ohľadom realokácie v oblasti environmentálnych záťaží sú argumenty rozumné a bola by škoda tieto finančné prostriedky nevyčerpať. Zároveň ju však zaujímalo, vzhľadom na dôležitosť tejto oblasti, či nebolo možné s prípravou štátnej pomoci začať skôr a vyhnúť sa tak problémom nevyčerpania prostriedkov.

Podpredseda poďakoval za pripomienky zástupcov EK. Uviedol, že si uvedomujeme dôležitosť odpadového hospodárstva, ktoré je finančne poddimenzované, no zostatkové alokácie nepovažujeme za dostačujúce na efektívne vyhlásenie výzvy. Keďže zo skúseností z minulosti vieme, že o túto oblasť je veľmi vysoký záujem (cca 500 podaných projektov, pričom vzhľadom na alokáciu cca 50 mil. Eur mohlo byť schválených len 50) boli by prostriedky, ktoré žiadatelia z verejného sektora za prípravu projektov vynaložia, vzhľadom na veľmi obmedzenú alokáciu cca 15 mil. Eur, vynaložené veľmi neefektívne a nevhodné, pričom by došlo aj k výraznému zaťaženiu RO. Čo sa týka podpory odstraňovania environmentálnych záťaží, tam sú presne vytipované projekty s konkrétnou potrebnou alokáciou finančných zdrojov. Iné už podporené nebudú môcť byť. S prípravou schémy štátnej pomoci sa však mohlo začať až po prijatí zákona o envirozáťažiacich, ktorý upravuje zodpovednosť za envirozáťaž.

P. Hrušková poďakovala zástupcom EK za veľmi dôkladné preštudovanie zaslaných materiálov a ich pripomienky a v prvom rade reagovala na pripomienky k úpravám cieľových hodnôt ukazovateľov. RO sa snažil pri navrhovaných úpravách ukazovateľov zachovať logiku a konzistentnosť prístupu a neznižovať ukazovatele v prípadoch, kde cieľové hodnoty sú už dosiahnuté. Uvedomujeme si aj to, že budú ešte vyhlásené výzvy (napr. LSKxP), avšak momentálne ešte nedisponujeme presnejšími hodnotami. V ďalších diskusiách s EK k revízii by sme mohli na základe ďalších konkrétnejších údajov, ktoré by sme mohli mať k dispozícii, tieto údaje upraviť. Ohľadom poklesu ukazovateľa počtu sanovaných environmentálnych záťaží zo 120 na 23 je tento pokles spôsobený najmä prijatím už spomínanej legislatívy a tým aj pravidla „znečisťovateľ platí“, kde bol príslušnou odbornou sekciami geológie stanovený práve tento počet vyhovujúcich reálnych lokalít. Avšak dovoľujeme si zdôrazniť, že s týmto súvisí ukazovateľ veľkosti redukovanej a sanovanej plochy environmentálnych záťaží, ktorý považujeme za ďaleko

významnejší z hľadiska vplyvu na životné prostredie v porovnaní so samotným počtom záťaží, pričom tento ukazovateľ nie je tak výrazne znížený, konkrétne sa ukazovateľ znižoval z 0,3 km² na 0,27 km². Na základe tohto ukazovateľa sa navrhované zníženie alokácie ukazuje ako veľmi mierne.

P. Havlíček (CEPA – priatelia Zeme) navrhol samostatnú prezentáciu k vykonanému operatívne hodnoteniu. P. Hrušková informovala, že prezentácia k tejto téme nebola zaradená ako samostatný bod programu, no samotné podklady boli všetkým členom zaslané vopred ako podklad k navrhovanej revízií OP ŽP. Pán Havlíček navrhol detailnejšie sa zaoberať jednotlivými hodnotami indikátorov, najmä dôvodmi, prečo ešte niektoré hodnoty neboli dosiahnuté. Problém vidí v nesprávnom nastavení na PO 2007-13. Taktiež upozornil na dôslednejšie previazanie indikátorov na kľúčové dokumenty, ako napr. napĺňanie cieľov Stratégie 2020. Pani Hrušková poukázala na nedostatky v oblasti nastavovania ukazovateľov, napr. chýbajúce metodické usmernenie v tejto oblasti, nedostatok skúseností, zmeny v procese, z ktorých sa chce aj EK poučiť a v budúcom PO 2014-20 sa uvažuje so zredukovaním počtu ukazovateľov, ktoré sú súčasťou jednotlivých nariadení. Čo sa týka ukazovateľa počtu obyvateľov napojených na novovybudované rozvody pitnej vody, síce ukazovateľ vypovedá o význame na ŽP viac ako dĺžka novovybudovaných rozvodov pitnej vody, avšak v tejto oblasti neexistuje legislatívna povinnosť, ktorá by prikazovala obyvateľom sa na vybudovaný vodovod napojiť a v mnohých prípadoch o napojenie obyvateľa nemajú záujem, vzhľadom na kvalitu vody ktorou disponujú na svojich pozemkoch.

P. Todd uviedol, že v budúcom PO 2014-20 sa EK viac sústreďí na výsledkové a dopadové indikátory, pričom napr. počet vybudovaných km rozvodov pitnej vody je považovaný za ukazovateľ výstupu, ale počet obyvateľov napojených na rozvody pitnej vody je už výsledkový ukazovateľ. Teda EK bude v budúcom PO klásť veľký dôraz na tieto indikátory, aby bolo jasné, ako projekty konkrétne vplývajú na kvalitu života obyvateľstva.

P. Tarič (AVS) privítal navrhovanú realokáciu a uviedol, že si uvedomuje, že v oblasti vôd máme stále rezervy, no poukázal tiež na indikátor napojenosti a nemožnosť prinútenia obyvateľstva na napojenie sa na rozvody pitnej vody, či verejnej kanalizácie. Poukázal na zmenu zákona o regulácii sieťových odvetví, ktorý mení udržateľnosť projektov. S problémom napojenia občanov na verejné vodovody pitnej vody súhlasí aj p. Bujnová (zástupkyňa sekcie vôd), nakoľko SR má dostatok podzemných vôd vo veľmi dobrej kvalite. Na Slovensku odkanalizovanie zaostáva za zásobovaním pitnou vodou, ale práve legislatívna povinnosť napojenia sa na rozvody je definovaná práve v tejto oblasti napojenia sa na kanalizáciu a zároveň platí zákonný zákaz odvádzania žumpových vôd do podzemných vôd. V tejto oblasti vidí priestor na vyššiu kontrolu aj prostredníctvom zástupcov starostov miest a obcí.

Po odznení pripomienok podpredseda vyzval členov, aby hlasovali o bode 2. v znení uvádzaných návrhov p. Hruškovej.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 23

Za: 22

Proti: 1

Zdržal sa hlasovania: 0

Záver: Návrh revízie OPŽP na verziu 4.0 bol MV pre OPŽP schválený.

BOD 3. Návrh zmeny hodnotiacich a výberových kritérií žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci OP ŽP

V rámci bodu 3. programu podpredsa MV pre OP ŽP informoval o zmenách znenia schválených Výberových a hodnotiacich kritérií žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktoré sa predkladajú na rokovanie MV pre OP ŽP s hlavným cieľom zvýšenia dôrazu na posudzovanie príspevku projektov k plneniu cieľov OP ŽP (cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov) a zvýšenia dôrazu na posudzovanie hospodárnosti a efektívnosti výdavkov projektov (value for Money) o.i. prostredníctvom stanovenia benchmarkov mernej investičnej náročnosti, čím sa bude snažiť RO pre OP ŽP snažiť o čo najúčelnejšie, najefektívnejšie a najhospodárnejšie využitie zostatkovej alokácie OP ŽP. Podpredsa ďalej oboznámil prítomných s ďalšími dôvodmi úprav hodnotiacich a výberových kritérií, ktorými sú:

- optimalizácia procesu posudzovania a výberu projektov, ako kľúčového procesu z hľadiska celkovej úspešnosti programu, v zmysle intervenčnej logiky Systému riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 – 2013;
- zohľadnenie certifikačných a auditných zistení viažucich sa k procesom posudzovania a výberu projektov;
- zohľadnenie skúseností a poznatkov RO pre OP ŽP získaných pri implementácii OP ŽP;
- snaha o minimalizáciu subjektivity pri aplikácii hodnotiacich kritérií (spresnenie inštrukcie pre hodnotiteľov zo slovnej roviny do roviny kvantifikovateľných kategórií hodnotení, popis všetkých potenciálnych skutočností vedúcich k úprave NFP).

Z uvedených dôvodov RO pre OP ŽP vykonal analýzu nastavenia hodnotiacich a výberových kritérií a inštrukcií k ich aplikácii. V nadväznosti na dosiahnutý pokrok v implementácii OP ŽP a zameranie výziev, ktoré plánuje RO pre OP ŽP vyhlásiť do konca programového obdobia, bola táto analýza vykonaná špecificky vo vzťahu k vybraným operačným cieľom OP ŽP. Dôležitým výstupom tejto analýzy boli závery a odporúčania vo forme konkrétnych návrhov na úpravu hodnotiacich a výberových kritérií a inštrukcie k ich aplikácii. Následne podpredsa informoval detailne o jednotlivých zmenách hodnotiacich a výberových kritérií, ktoré boli členom vopred zaslané v podkladových materiáloch.

Po tejto informácii otvoril podpredsa diskusiu k tomuto bodu programu.

P. Todd poďakoval za prezentáciu a uvítal zmeny, ktoré sú navrhované vo výberových a hodnotiacich kritériách, nakoľko už na začiatku PO upozorňovali na ich netransparentnosť. Zároveň ocenil využitie získaných skúseností, ako aj odporúčaní z auditov na nastavenie aj do budúcnosti.

P. Bocková (MF SR) informovala, že vzhľadom k tomu, že z kritérií boli odstránené popisy jednotlivých kritérií, sťažilo im to ich komplexné posudzovanie. Odporúčajú preto ich doplniť do príručky a následne sa návrhom bude MF SR zaoberať. Pán Húska informoval, že príručka pre hodnotiteľov bude spracovaná a zaslaná Certifikačnému orgánu na pripomienkovanie.

P. Havlíček informoval, že keďže nevie posúdiť navrhované zmeny, hlasovania sa zdrží.

P. Krakovská (ZMOS) vyslovila otázku, či v pripravovaných výzvach budú ako oprávnení prijímatelia aj obce a mestá a ako sa bude hospodárnosť a efektívnosť posudzovať u obcí a miest a stanovenia jednotlivých aglomerácií. P. Húska uviedol, že v rámci pripravovanej výzvy na odkanalizovanie budú medzi oprávnenými prijímateľmi aj mestá a obce, nielen vodárenské spoločnosti. Alokáciu na výzvu však ešte nie je možné presne zadefinovať, keďže závisí od schválenia revízie OP ŽP, od schválenia a implementácie veľkých projektov, ako aj úspory

z verejných obstarávaní pri implementácii ostatných projektov OP ŽP. Podľa výšky disponibilných finančných prostriedkov bude nastavený aj okruh oprávnených prijímateľov, aby sa zabránilo neefektívnemu a neekonomickému vynakladaniu finančných prostriedkov miest a obcí na prípravu projektov, ktoré by nemohli byť vzhľadom na nízku finančnú alokáciu na výzvu, schválené.

P. Litterová (MPSVR SR, HP RP) požiadala o informáciu, či okrem uvedených kritérií boli menené aj iné kritériá, na čo p. Húska reagoval, že boli v materiáli uvedené všetky zmeny v hodnotiacich a výberových kritériách.

Po odznení pripomienok podpredseda vyzval členov, aby hlasovali o bode 3. v znení predložených návrhov.

Hlasovanie členov:

Prítomných: 24

Za: 20

Proti: 0

Zdržal sa hlasovania: 4

Záver: Návrh zmeny hodnotiacich a výberových kritérií žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci OP ŽP bol MV pre OP ŽP schválený.

BOD 4. Informácia o aktuálnom stave schvaľovania a implementácie veľkých projektov

V rámci bodu 4. Informáciu o aktuálnom stave schvaľovania a implementácie veľkých projektov (VP) Európskou komisiou požiadal p. Húska o vyjadrenie aj zástupcov EK. V súčasnosti bolo 7 projektov predložených EK. 2 žiadosti (Bodva, Bytča) sú ešte vo fáze spracovania a v priebehu januára 2013 majú byť predložené na RO a následne na EK. Projekt „ČOV Sever“ je už v súčasnosti schválený. Verejné obstarávanie (VO) však ešte nezačalo a ani RO neobdržal žiadnu dokumentáciu k VO. Projekt „Trenčín“ je tiež už schválený EK. Prebehlo VO na stavebné práce a stavebný dozor a zmluva sa nachádza v stave pred podpisom s víťazným uchádzačom. V súčasnosti prebieha overovanie VO na RO. V rámci VP „Ružomberok“ bolo ukončené VO na stavebný dozor, a zmluva je pred podpisom s víťazným uchádzačom. VO ešte nebolo overené zo strany RO. VO na stavebné práce bolo ex ante RO schválené. VP „Ilava“ má ukončené VO na stavebný dozor a stavebné práce, pričom RO overil VO. Realizácia prác začala v decembri 2012. Projekt „Orava 2“ bol zo strany EK schválený, no ešte sa nepristúpilo k podpisu zmluvy, ktorá sa stále spracováva. VO na stavebný dozor bolo ukončené, no ešte nebolo overené RO. VO na stavebné práce ešte nebolo ukončené. V rámci posledných dvoch VP predložených na EK, avšak ešte neschválených, informoval o veľkom projekte „Bratislava“, ktorý je vo finálnej fáze a na začiatku roka 2013 sa predpokladá jeho schválenie. VP „Prievidza“ je najrizikovejší a predpokladá sa jeho stiahnutie predkladateľom. Dôvodom je neakceptovanie pripomienok zo strany EK ohľadom spôsobu prevádzkovania. Projekty Bodva a Bytča ešte neboli predložené EK. RO pristúpil ku spracovaniu akčných plánov harmonogramu implementácie ku každému VP. Na možnú nereálnosť zrealizovania niektorých VP z hľadiska nedostatku času a teda potrebu rozfázovania realizácie projektov RO upozornil EK aj na pracovnom stretnutí v Bruseli.

P. Todd informoval o obdržaní 7 VP a schválení 5 VP v roku 2012. Ohľadom VP „Bratislava“ informoval, že projekt je vo finálnej fáze schvaľovania a jeho schválenie sa očakáva začiatkom roku 2013. Zároveň očakávajú rozhodnutie slovenských orgánov ohľadom stiahnutia projektu Prievidza. Dôležitým faktorom je schopnosť zrealizovania týchto VP do konca roka 2015

a prípadná možnosť ich rozfázovania do ďalšieho PO. EK je otvorené k diskusii k tomuto problému. Upozornil na potrebu doržania rámcovej smernice EK o vode a prípadné žaloby pre SR v prípade jej nesprávnej implementácie, taktiež na potrebu transparentného procesu verejného obstarávania a tiež aj na dlhodobú udržateľnosť projektov. Zároveň požiadal o dôsledný dohľad na výkonom verejného obstarávania vzhľadom na komplikovanosť jeho postupu, aby sa vyhlo finančným korekciám.

P. Krakovská upozornila, že aj vinou EK sa vodárenské spoločnosti dostávajú do problémov, keďže schvaľovanie projektov trvá veľmi dlho (aj viac ako 1 rok), preto realizácia a teda ukončenie projektov do konca roka 2015 je vo veľa prípadoch ohrozená a to najmä kvôli EK. Zároveň požiadala EK, aby mohla byť možnosť rozfázovania projektov, resp. predĺženia termínov realizácie projektov na obdobie po roku 2015, keďže boli zo strany vodárenských spoločností investované značné finančné prostriedky do prípravy VO a ďalších nákladov. Zároveň upozornila na komplikovaný proces VO a s ním spojené dodatočné finančné korekcie. P. Todd reagoval, že proces schvaľovania bol dlhobojší, avšak bolo potrebné zo strany SR prijať určité zmeny v legislatíve ohľadom taríf a poplatkov za vodu, bez ktorých by nebolo možné predložené projekty schváliť. Podmienky fázovania projektov zatiaľ nie sú stanovené, no tejto možnosti sa EK nebráni. Tieto podmienky budú súčasťou usmernení o ukončení PO 2007-13, ktoré sú naplánované na vydanie vo februári 2013. P. Húska tiež informoval, že o fázovaní projektov už prebehla diskusia RO na úrovni EK a naďalej sa uvedeným problémom bude RO zaoberať. Zároveň tiež upozornil aj na možnosť využitia zásobníka projektov v prípade budúcich vyhlásených výziev. Zároveň požiadal zástupcov vodárenských spoločností a ZMOSu, aby apelovali na žiadateľov, ktorí sa budú prihlasovať do výziev, aby si už pripravovali aj verejné obstarávania s cieľom urýchlenia procesu čerpania prostriedkov OP ŽP. Proces VO tiež vníma ako komplikovaný a vzhľadom na neschopnosť realizácie korektného VO zo strany prijímateľov, ktorí ho opakujú niekoľko krát a realizuje sa niekedy aj 2 roky, máme momentálne problém s čerpaním prostriedkov OP ŽP. Konečnú zodpovednosť za zrealizovanie VO a jeho korektnosť má prijímateľ.

P. Tarič uviedol, že najnižšia cena nie je pri procese VO najlepšie kritérium, nakoľko už majú skúsenosti, že v rámci VO vyhrá súťaž firma s cenou, ktorá je na úrovni 40% stavebných nákladov. S touto sú nútení podpísať zmluvu a následne výherca nie je schopný realizovať danú zmluvu, čím je ohrozená realizácia samotného projektu a následne to vytvára aj likvidačné podmienky pre spoločnosti v prípade, že by museli celú poskytnutú výšku NFP vracať, resp. financovať projekt z vlastných zdrojov. Taktiež poukázal na novú cenovú reguláciu v odvetví a teda na samotnú udržateľnosť projektov. P. Húska informoval o hľadaní možností zo strany CKO vo veci zapojenia Úradu pre verejné obstarávanie do procesu implementácie v budúcom PO.

Keďže už nikto nemal pripomienky, podpredseda konštatoval, že uvedenú informáciu zobral MV pre OPŽP na vedomie.

BOD 5. Rôzne

V rámci bodu Rôzne odzneli informácie o aktuálnom stave implementácie OP ŽP, o vyhodnotení výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci OP ŽP a informácie o príprave na programové obdobie 2014 – 2020.

V úvode podpredseda informoval, že Výročná správa o vykonávaní OP ŽP (VS OP ŽP) za rok 2011 bola Európskou komisiou schválená listom EK Ares(2012)1228811 zo dňa 18.10.2012. Členovia MV pre OP ŽP boli informovaní o prijatí VS OP ŽP za rok 2011 emailom zo dňa 6.11.2012. VS OP ŽP za rok 2011 je zverejnená na webovom sídle www.opzp.sk v časti „Implementácia programu / Monitorovanie programu / Výročné správy OPŽP“. Následne

informoval o fyzickom a finančnom pokroku v implementácii OP ŽP k 30.11.2012, aktuálne otvorených výzvach, schválených žiadostiach o platbu a problémových oblastiach ovplyvňujúcich implementáciu OP ŽP, ktorými sú:

- nedodržiavanie postupov a pravidiel zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zo strany prijímateľov;
- predlžovanie prípravy veľkých projektov zo strany prijímateľov a ich schvaľovania zo strany EK;
- nedostatočná kvalita dokumentov predkladaných prijímateľmi (napr. v rámci žiadostí o platbu);
- prerušenie lehoty pre platby na OP ŽP (v súčasnosti už uvoľnené);
- navýšenie alokácie OP ŽP v roku 2010 na realizáciu novej prioritnej osi 7, čím vznikli dodatočné nároky na čerpanie a matematicky sa to prejavilo aj na poklese úrovne kontrahovania;
- proces (dvojnásobnej) delimitácie MŽP SR ako RO pre OP ŽP.

Podpredseda informoval aj o správe o vyhodnotení výzvy na predkladanie ŽoNFP k výzve č. OPŽP-PO4-11-2. Podpredseda podotkol, že jednotlivé správy o vyhodnotení výziev sú zverejňované aj na webovom sídle pre OP ŽP – www.opzp.sk v časti „Výzvy / Správy o vyhodnotení výziev na predkladanie ŽoNFP“. Po prezentovaní príkladov dobrej praxe implementácie projektov podporených z OP ŽP p. Húska otvoril priestor na diskusiu k tomuto bodu.

P. Todd poďakoval za vyčerpávajúcu prezentáciu. Pokiaľ ide o mieru kontrahovania, tak v OP ŽP je vyššia ako priemerná miera (71%) kontrahovania, avšak je potrebné urýchliť implementáciu programu, aby na konci programového obdobia bola dosiahnutá 100%-ná absorpcia programu. Rok 2013 bude náročný, najmä v nadväznosti na naplnenie pravidiel n+2 a n+3. Pozitívom je aj odblokovanie platieb v roku 2012, avšak dôležité je sa poučiť zo zistení auditov, najmä pokiaľ ide o verejné obstarávania, kde miera chybovosti bola zistená až na úrovni 7,3% verejných obstarávaní. Preto je potrebné sa zamyslieť nad kapacitami, ktorými disponuje jednak RO, ako aj prijímatelia. Zároveň je potrebné overiť aj VO pri projektoch TP, kde očakávame výsledky v januári 2013. Taktiež vyzdvihol potrebu informačno-komunikačných aktivít, najmä v oblasti propagácie príkladov dobrej praxe, aby bola zabezpečená viditeľná prítomnosť prínosu EÚ pre SR v podobe finančných prostriedkov EÚ na realizáciu týchto podporených projektov.

Riaditeľka odboru certifikácie MF SR p. Bocková informovala o finančnom stave OP ŽP. V úvode uviedla, že spolu bolo predložených 143 SŽP, z toho schválených v plnej sume 130 SŽP, 13 schválených v zníženej sume. Vo finančnom vyjadrení je to 649,12 mil. € z toho 566,53 mil. € zo zdrojov EÚ a 82,59 mil. € zo zdrojov štátneho rozpočtu. K 14.12.2012 je podiel čerpania na alokácii 2007 – 2013 na úrovni 31,13 %. Závazok roku 2008 a 2009 bol vyčerpaný na 100 %. Do konca roka 2013 je potrebné v zmysle pravidla n+3/n+2 vyčerpať 302,3 mil. €, z toho za ERDF je potrebné vyčerpať 7,3 mil. € a za KF je potrebné vyčerpať 295,03 mil. €. Aktuálne je záväzok 2010 a 2011 vyčerpaný za ERDF na 90,46 % a KF na 45,03 %. Najslabšie čerpanie sa eviduje na PO 5 a PO 7. Od predchádzajúceho výboru sa čerpanie zvýšilo o 7,41 % z celkovej alokácie OPŽP. Z 11 OP je OPŽP na 8. mieste, čiže pod priemerom, ktorý je 37,20 %. Na EK bolo predložených 6 ŽoP za KF v sume 387,7 mil. € a 6 ŽoP za ERDF v sume 109,3 mil. €. Neuhradená je jedna predložená ŽoP za KF v sume 142,26 mil. €. CO vzhľadom na ciele konsolidácie verejných financií očakáva jej úhradu do konca roka 2012. Pri odhadoch sa predpokladalo do konca októbra 2012 vyčerpať voči EK 357 mil. €. K 14.12.2012 sa reálne

vyčerpalo 92,48 %. Do konca roka 2012 CO plánuje na EK predložiť 2 ŽoP na EK v sume 43,22 mil. €, čím by revidované odhady boli naplnené na 93,11 %. Certifikačných overovaní bolo od roku 2007 vykonaných 11, z toho sú 4 neuzavreté. Overovaná vzorka výdavkov predstavuje sumu 10 991 878,04 €, čo je 1,47 % z objemu predložených SŽP a 23,15% z objemu overovaných SŽP. Zároveň bolo vykonané 1 tematické certifikačné overovanie, zamerané na verejné obstarávanie, ktoré je tiež v štádiu riešenia. Z úrovne certifikačného orgánu bol podaný 1 podnet na výkon vládneho auditu a 3 podnety na výkon kontroly na ÚVO, pričom na základe výsledkov kontroly bola vo všetkých 3 prípadoch uplatnená finančná oprava. Od začiatku implementácie OP ŽP bolo na CO nahlásených 52 individuálnych nezrovnalostí v sume 25,5 mil. €, 15 systémových v sume 44,05 mil. €. V závere boli zhrnuté problémy v rámci OPŽP, a to podpriemerné čerpanie v rámci 11 OP NSRR, nízke čerpanie PO 5 a nulové čerpanie PO 7.

Podpredseda následne požiadal p. Hruškovú o informáciu o aktuálnom stave prípravy na programové obdobie 2014 – 2020. Zároveň informoval, že bližšie informácie bude mať RO až poobede, nakoľko práve 18.12.2012 o 14.00 zasadá Rada vlády SR pre partnerskú dohodu k návrhom jednotlivých operačných programov.

P. Hrušková informovala o plnení ex ante kondicionalít (predbežných podmienok) týkajúcich sa tematických priorít spadajúcich do pôsobnosti MŽP SR. Toto plnenie sa priebežne odpočítuje CKO – štvrťročne. Následne informovala o pozičnom dokumente EK, ktorý bol prezentovaný SK v novembri 2012, v rámci ktorého je problematika životného prostredia široko pokrytá v tematických cieľoch 4, 5 a 6, preto tento dokument vníma MŽP SR pozitívne. Ohľadom procesu prípravy partnerskej dohody a štruktúry operačných programov informovala p. Hrušková o zámere MŽP SR na samostatný operačný program životného prostredia zahŕňajúci tematický cieľ 6 – podpora ŽP a racionálneho využívania zdrojov, tematický cieľ 5 – zmierňovanie dôsledkov zmeny klímy a rizík a tematický cieľ 4 – podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo. Konkrétne aktivity zaradené do OP sa budú ešte negociovať na národnej úrovni aj na úrovni s EK.

P. Todd infomoval o pozičnom dokumente EK, ktorý bol SR zaslaný 30.10.2012. V ňom boli identifikované hlavné témy a prioritné oblasti kohéznej politiky, ktoré budú v PO 2014-20 podporované. Dňa 9.11.2012 eurokomisár pre regionálnu politiku p. Johannes Hahn prezentoval pozičný dokument EK Rade vlády pre partnerskú dohodu a 14.11.2012 bola zabezpečená technickejšia prezentácia pre rôzne zainteresované orgány. Pozičný dokument sa dá nájsť aj na webovom sídle CKO – www.nsrr.sk. V období nasledujúcich 6 mesiacov sa plánujú neformálne negociačné stretnutia, kde už budú diskutované aj finančné priority v oblastiach životného prostredia napr. využívania prírodných zdrojov, nízkouhlíkového hospodárenia, ochrane ŽP a adaptácii na klimatické zmeny. Stretnutie sa plánuje na 17.4.2013. Výzvou pre Slovensko je, aby sa urýchlili procesy prípravy nasledujúceho PO, aby sa splnili ex ante kondicionality, a sfinalizovali partnerská dohoda a návrhy operačných programov čo najskôr, nakoľko cieľom EK je to, aby jednotlivé OP začali investovať do projektov už v roku 2014.

P. Havlíček poukázal na nespokojnosť vodárenských spoločností s nastavením cenovej politiky a regulácie cien vodného a stočného, preto považuje projekty za neudržateľné a napĺňanie ex ante kondicionality sporné. Pani Hrušková na pripomienku uviedla, že kritériá pre splnenie ex ante kondicionalít v tejto oblasti priamo súvisia s transpozíciou smernice o vodách, a nie je to otázkou spokojnosti vodárenských spoločností. P. Hlavatá doplnila ohľadom plnenia ex ante kondicionalít, ktoré bude predmetom dôkladného posudzovania zo strany EK a práve technické negóciácie poskytnú priestor na detailnú diskusiu o jednotlivých ex ante kondicionalitách. Splnenie nebude posudzovať len DG REGIO, ale aj DG ENVIRO, DG ENERGY a ďalšie zodpovedné direktoriáty za príslušnú legislatívu. DG ENVIRO vydal v súčasnosti posúdenie plánov riadenia povodí za jednotlivé členské štáty a Slovensko nebolo hodnotené negatívne.

Keďže nikto nemal ďalšie pripomienky, p. Húska konštatoval, že uvedené informácie zobrať MV pre OP ŽP na vedomie.

Na záver p. Húska poďakoval prítomným za účasť, ich pripomienky a príspevky a oficiálne ukončil 10. zasadnutie MV pre OP ŽP.

